

20 „КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНО ДРУЖЕСТВО НА ХЪРВАТИТЕ В БЪЛГАРИЯ“ ГОДИНИ

Началото беше поставено през 1998 година, като регистрирано сдружение „Янево“ с повече от 120 членове. В него се включиха второ, трето поколение хървати, преселили се през 1890 г. от с. Янево, намиращо се сега в Косово. Друга вълна преселници от 1930 г., пристигнали в България се заселват в София, Ямбол, Пловдив, Бърдарски геран и другаде. Повечето от тях били златари и търговци. Обикаляли градове и села, а от продажбата на своите произведения, изхранвали многочленните си семейства.

Хърватите-преселници били ревностни католици, поддържали католическата религия и по време на социализма в България. През 1945 г. в София те били повече от 80 семейства, а техен втори дом била католическата църква „Св. Йосиф“. По време на новия режим в България – през 1952 г. много от тях били съдени на скълпени политически процеси заедно с католическите свещеници.

През 2005 г. сдружение „Янево“ е пререгистрирано в КПДХБ и е първата регистрирана организация, която разпространява хърватска култура сред своите национални малцинства и сред своите сънародници, пръснати по целия свят. Организацията осъществява своята дейност чрез писано слово, изложби и иска да бъде дълбоко вкоренена във всички хърватски центрове и сред хърватските емигранти.

Досега „Културно-просветното дружество на хърватите в България“ е организирано за 20 поредни години редица изложби и събития в страната, а дейността му е известна на много хора по света с издаването на списание „Хърватска реч“, което достигна до Конгресната библиотека във Вашингтон – САЩ. Предстои ни осъществяването на редица проекти и начинания съвместно с хърватски и български културно-просветни организации. ■

Христина ЯНКОВА,
председател на КПДХБ

С хърватския свещеник Юре Шарчевиш, 2003 г.

Отново заедно, 2005 г.

2006 г.

Мястото, което събира хърватите, живеещи в столицата на България – София, е католическата катедрала „Св. Йосиф“, където се провеждат множество от събитията на дружеството. Тук – в духовния храм бе отбелязан и 20-годишният юбилей на хърватското дружество, умело ръководено от Христина Янкова. Нейният съпруг, Павел Янков, е с хърватски корени и заедно със своите синове и внуци живее в Загреб, а Христина повече от времето си пребивава в София, тъй като преди 20 години оглави културно-просветната институция.

През тези години заедно с отците от катедралата, членовете на дружеството и посолството на Република Хърватия в София, организираха редица изложби, чрез които популяризираха културата и живота на хърватите, приятелски връзки, създадени отколе между нашите два народа. Проведеха се и множество концерти, сред които е и този по повод юбилея на дружеството и храмовия празник на катедралата, чийто патрон е Св. Йосиф. Концертът беше открит с църковнославянските песнопения „Бородице Дево“ и „Господи Возвах Тебе“, изпълнени от женската формация „Зорница“ при читалище „Отец Паисий“ - град Нови Искър - 1936 в кв. Славовци, след което хор „Хърватска жена“ от Загреб омагьоса публиката със своите изпълнения.

В основата на всички събития, организирани от дружеството, е Христина Янкова, която работи със сърце, изпълнено с любов към хората. От пет години издава списание „Хърватска реч“. Инициатор е на създадените вече приятелски връзки между български и хърватски училища, читалища и творчески колективи. Обича да кани гости, които са в затруднено положение, и да ги нагости с хърватски ястия. Сред любимите

и занимания са цветята, с които разговаря като с малки деца, а те се отплащат на дамата със своето благоухание.

Всяко творческо събитие ѝ носи затрогваща радост, но тъгува за внуците, синовете и съпруга си, които са в Загреб, затова се отдава на работата, за да зарадва някое друго страдащо сърце. ■

Венка ВАСИЛЕВА

